

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

כ"ד אדר התשפ"ג
מפטירין פה אָמַר אֲלֵנִי ה'
שבת החרדש
(יחזקאל מה, יח)

פְּרִשְׁת וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי

סיפור לשבת

"שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה" (לה, ז)

היה זה במיאמי שבארצות הברית. רב בית הכנסת עמד על הדוכן בפני קהל שהתכנס לרגל יום השנה לפטירת רבנו הגאון רבי ישראל מאיר הכהן זכר צדיק לברכה, בעל ה"חפץ חיים", ושרטט בפניהם קווים לדמותו הגדולה של ה"חפץ חיים". לאחר שסיים פרק מנאמו, הרהר הנואם בינו לבין עצמו ושיתף את הקהל בהתלבטויותיו: ידוע לי סיפור מעניין ביותר על ה"חפץ חיים", ובחפץ לב הייתי שוטחו בפניכם, אך לדאבוני ידוע לי רק חלקו הראשון, ובכל זאת, גם חצי סיפור על החפץ חיים הרי הוא עולם ומלואו ולפיכך אחלוק עמכם את הידוע לי.

מעשה בבחור שלמד בעיירה ראדין, בישיבתו של החפץ חיים, שלא עמד בפרץ ההשכלה שהכתה שמות ברבים, עד שנמצא כי אינו מקפיד על שמירת השבת ורבני הישיבה החליטו כי אין כל אפשרות להותירו בישיבה. מששמע זאת ה"חפץ חיים", ביקש כי הבחור יכנס אליו טרם עזוב את הישיבה. פרש הנואם את ידיו והפטיר: "עד כאן החלק הידוע לי. בעבור ההמשך העלום ממני, אני מוכן לשלם אלפי זהב וכסף, אם רק יגלו לי מה שוחח החפץ חיים עם הנער. וכל כך למה מפני שעל פי עדות מהימנה שהגיעה לאזני, אותו נער לא הוסיף לחלל את השבת, אילו רק יכול הייתי לדעת את הדברים שאמר לו ה"חפץ חיים". הנואם לא הבחין כי אחד היושבים באולם נע על כסאו באי נוחות.

עם סיום הערב התפזרו האנשים לבתיהם, ובאולם הריק בלט איש מבוגר שנותר על כסאו, עיניו נעוצות אי שם, כולו שרעפים. הנואם התקרב אליו ושמע מפיו משפט שכה ציפה לו: "אני הייתי אותו בחור". אחר שנרגע האיש, סיפר את שאירע בחדרו של ה"סבא קדישא", בחור צעיר הייתי, וכפי שאתה יודע, גם קל דעת. בכל מאודי ביקשתי להימנע מן הפגישה המביכה עם החפץ חיים, אך לא היתה לי כל ברירה. נכנסתי לביתו, הוא היה אז כבר ישיש בן שמונים ומעלה. חשבתי כי יתחיל להוכיח אותי על מעללי. סיגרייה בשבת לתדהמתי הוא נטל את כף ידי, טמן אותה בין כפות ידיו ואפף אותה בחום וברגש שאין לו גבולות. אנו עומדים כך, עיניו נעצמו וידי בתוך ידיו. רגע קדוש, טמיר ומיוחד ה"חפץ חיים" מתייחס אלי כאב לבנו יקר. הוא פתח את עיניו וגיליתי כי דמעות טריות גדשו את עפעפיו הישישות, זלגו באיטיות על פניו הרכות, והכל בגללי. עודי תוהה באיזה עולם אני שרוי, נשמעה יבבה כבושה, רוויית צער: "שאבעס". החפץ חיים בוכה עלי "שאבעס". ידיו בנות השמונים רטטו מעלה. עתה תפס את שתי ידי ובכה כאב הממאן להתנחם על לכתה של בתו יחידתו, "שאבעס הייליגער שאבעס" שבת הקדושה. אותה שעה זלגה דמעה אחת מפניו הקדושות ונטפה על כף ידי האיש המבוגר פקח את עיניו, התנשם עמוקות והעביר בסילודין את כף ידו. "עד היום כשאני מהרהר במה שאירע אז, אני מסוגל לחוש את חומה של אותה דמעה קדושה".

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם
פרק ג' וּבְשֹׁכֵר טְמִירַת הָעֵינַי - אֵינִי עֵינֵי הָרַע
שׁוֹלֵטֶת בּוֹ

וְקָתְבוּ עוֹד חַז"ל (ברכות כ) על הפסוק (בראשית מט כב) "בֵּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֵּן פֶּרֶת עֲלֵי עֵינַי", שְׂבֻשְׁכָר שְׂשֹׁמֵר יוֹסֵף אֶת עֵינָיו, מִדָּה כִּנְגַד מִדָּה אֵינִי עֵינֵי הָרַע שׁוֹלֵטֶת בּוֹ וּבִזְרָעוֹ עַד עוֹלָם, וְזֶה לְשׁוֹנֵם: עֵינֵי שְׂלֵא רָצְחָה לְזוֹן מִמָּה שְׂאֵינִי שְׁלֹו, אֵינִי עֵינֵי הָרַע שׁוֹלֵטֶת בּוֹ.

וְכֵן קָתְבוּ עוֹד חַז"ל (הובא בחומת אנך לחיד"א פ' ויחי), שְׂבֻשְׁכָר שְׂשֹׁמֵר יוֹסֵף אֶת הָעֵינַי, בָּא מִלֵּאָף וְלִמְדוֹ בְּלִילָה אֶחָד אֶת כָּל הַשְּׂבָעִים לְשׁוֹן.

וְקָתְבוּ עוֹד חַז"ל (ילקוט שמעוני ויחי רמז קסא), שְׂבֻשְׁכָר שְׂלֵא הִסְתַּפֵּל יוֹסֵף עַל בְּנוֹת מִצְרַיִם פְּאָשָׁר בְּקִשׁוֹ לְרִאוֹת אֶת פְּנֵיו, זֶכֶה לִירֵשׁ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְאָף לְעֵתִיד לְבֹא עֲתִידִים בְּנֵי עֲשׂוֹ לְפַל בִּידֵי זְרָעוֹ שֶׁל יוֹסֵף.

וְהִנֵּה מִכָּל דְּבָרֵי חַז"ל אֵלוֹ, אֲשֶׁר הִדְגִישׁוּ בִּיתְרָא אֶת שְׂמִירַת עֵינָיו שֶׁל יוֹסֵף יוֹתֵר מִכָּל הַנְּסִיגוֹת הָאֲחֵרִים שְׂיֹסֵף עֲמַד בְּהֵם, אֲנִי לּוֹמְדִים אֶת גְּדֹלַת חֲשִׁיבוּתָהּ הַעֲצוּמָה שֶׁל שְׂמִירַת הָעֵינַיִם בְּשֵׁמֵי מְרוּמִים, אֲשֶׁר עַל זֶדֶה זֹכֶה הָאָדָם לְכָל מַה שְׂצָרִיף לְזַכּוֹת בְּכָל הַתְּחֻמִּים וְהַמִּשְׁוֹרִים, וּבְיָדָה לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם לְכָל הַבְּרִכוֹת וְהַטּוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

מִדָּה טָבוֹ אֶהְלִיף יַעֲקֹב - שְׂשֹׁמְרוֹ עֵינֵיהֶם בְּמַדְבָּר
וְכֵן קָתְבוּ חַז"ל (ילקוט שמעוני פרשת בלק רמז תשעא), עַל הַפְּסוּק (במדבר כא ה): "מִדָּה טָבוֹ אֶהְלִיף יַעֲקֹב", וְזֶה לְשׁוֹנֵם: בְּשֵׁעָה שְׂפִירְדוֹ יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם הָיוּ עֲנוּעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּתוֹךְ אֶהְלוֹ, שְׂנַאָמֵר (שמות א א) "אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ". וְאוּבָן לֹא הָיָה מַבִּיט עַל אִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׂמַעוֹן, וְשְׂמַעוֹן לֹא הָיָה מַבִּיט עַל אִשְׁתּוֹ שֶׁל רְאוּבֵן, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הָיָה עֲנוּעַ בְּתוֹךְ אֶהְלוֹ, וְאֶפְלוּ כְּשֵׁהֵיוּ שְׂשִׁים רְבֹוא בְּמַדְבָּר, הָיוּ עֲנוּעִים מְאֹד, וְלֹא הָיָה אֶחָד מֵהֶם פּוֹתֵחַ אֶת פֶּתַח אֶהְלוֹ כִּנְגַד פֶּתַחוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֲלָא כָּל אֶחָד הָיָה פּוֹתֵחַ אֶת פֶּתַח אֶהְלוֹ מִצַּד אַחֵר, כְּדֵי שְׂלֵא יִכְשַׁל לְרִאוֹת מְרִאוֹת אֲסוּרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, וּבִזְכוּת כֶּף זָכוֹ יִשְׂרָאֵל שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא הַשְּׂרָה עֲלֵיהֶם אֶת שְׂכִינְתּוֹ בְּמַדְבָּר.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
19:05	18:25	17:12	ירושלים
19:03	18:26	17:29	תל אביב
19:04	18:26	17:21	חיפה
19:05	18:26	17:30	באר שבע

הבן איש חי

שאלה: מצינו בזהר פ' ויקרא דף כ"א ע"ב, בפסוק

ועתה שמע אליהנו אל תפלת עבדך ואל תחנוניו למען אדני. והקשה אי שמא דא מעלייא מכלא שפיר הוא, דהכי אמרין עביד בדיל מלכא, אבל שמא דא הא ידע דהוא אתר בי דינא, דמיניה נפיק דינא לעלמא, מאן חמא דארמין למלכא עביד בגין עבדך או בגין מלה זעירא מינך וכו' ע"ש. וע"פ הקושיא הזאת יפלא בעינינו דברי הבקשות שאומרים ומבקשים מהקב"ה שיעשה בשביל המלאכים הממונים וכו', וכן מה שאומרים שיעשה בשביל שמות הנרמזים בפסוק פלוני ופלוני וכיוצא בזה, גם בענין הקמיעות יש הרבה כזאת. יורנו תשובת דבר זה ושכמ"ה.

תשובה: הנה השמות והמלאכים כל אחד ממונה

על דבר אחר, זה על הפרנסה וזה על ההצלחה וזה על הדין, וכן עז"ה, וכל שם ומלאך הנה חפצו ותאותו להשפיע מאחר שמינהו המאציל על כך, ורוצה לעשות שליחותו תמיד, ואם ח"ו על ידי העונות או סיבה אחרת יעמוד ולא ישפיע יגיע לו צער בזה, ולכן אומרים תעשה למען שם זה או מלאך זה, שתתקיים תאותו ורצונו של השם הקדוש הזה, שהוא מתאוה להשפיע השפע של הדבר הזה שהוא ממונה עליו ונמשך על ידו. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה: ארז"ל בכוס של ברכה צריך ליתן עיניו

בו. ורצינו לדעת מה טעם יש בזה ע"פ הסוד. גם ארז"ל מגביהו טפח. מה טעם יש בזה ע"פ הסוד. גם חכם אחד אמר לנו שכתוב בזהר שצריך להגביהו זרת. ואנן כיצד נעשה אם כזה ואם כזה. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: הן אמת שבגמרא אמרו מגביהו טפח

ובזהר אמרו זרת, מצינו לרבינו הגדול האר"י זצ"ל כביאור הקדמת זוהר בראשית שכתב בכתבת ידו הקודש וז"ל, כוס של ברכה ה"ס ששה קצוות שבבריאה, ואימא עלאה מתלבשת בבריאה כנודע, וכבר נודע כי חמש גבורות הם מבינה שהיא נקראת בעל גבורות וממנה יצאו, ובמקום הבריאה שם ירדו ושם נתלבשה הבינה בהם ומקנת שם, וזש"ה בורא חשך. כי בריאה בסוד הגבורות שהם מסטרא דחשך נעשית, ולפיכך צריך להגביהו מן הקרקע טפח, כי קרקע זה מקום הגבורות הקשות אשר לא נתמתקו בסוד העפר אשר יהיה בקרקע המשכן, מקום הקליפות, וכדי להפריד בין גבורות אלו לגבורות אלו אמרו בגמרא שצריך להגביהו טפח ובזהר אמרו זרת, ושני שיעורים אלו כולם עולים למקום אחד, כי שיעור טפח הוא שיעור חמשה אצבעות אלו הרומזים לחמשה גבורות אלו כי גבהו מאחורים, כי אלו הם קודש וכל השאר יש בהם חול וטומאה, אך היא דבוקה באלו שהם קודש וצריך להגביהו ולהפרידה מהאחרים שהם חול, ואמנם שיעור זרת הוא ב' טפחים בסוד וכו' ע"ש.

הרי נתבאר בכתבי מוה"ר זצ"ל טעם להגבהת טפח של כוס ברכה, דיתב על חמש אצבעאן דאינן חמש גבורות, ושיעור טפח הוא שיעור חמש אצבעות אלו הרומזים לחמשה גבורות אלו שהם קודש, והיינו להפרידה מן הגבורות הקשות אשר למטה שלא נמתקו ועדיין יש בהם חול, ולפי דברי רבינו ומורינו זצ"ל הנו"ל הנה שיעור הנו"ל בגמרא ושיעור הנו"ל בזהר הכל עולה למקום אחד, אלו ואלו דברי אלהים חיים. ומח ששאלתם איך תעשו מאחר ששניהם אמת וכל אחד יש בו טעם אמיתי, תעשו כמ"ש בגמרא להגביהו טפח וכולם עולים למקום אחד.

ומה ששאלתם מה טעם יש ע"פ הסוד למ"ש נתן עיניו בו. גם זה נתבאר שם בדברי רבינו זלה"ה וז"ל, ואמנם נתנית עין שאמרו נתן עיניו בו, הוא משום דכוס של ברכה היא עולמייתא שפירתא ולית ליה עינין, דמסטרא דחשך קא אתיאי, וצריך ליתן עיניו בה, להיות לה לעינים להאיר בה, ועוד שהעינים הם נצח והוד שבחכמה, כי משם נמשך האור לעינים, ושפתים הם בסוד נצח והוד שבבינה, סוד פומא. וצריך להאיר ולהמשיך לה רחמים מהחכמה העליונה למתק גבורותיה ולמזגם ולמשוך מאור נצח והוד שבחכמה למטה עכ"ל ז"ל. הרי ידעתם הסוד של הכונה הזו.

[המשך בשבוע הבא..]

ספר חסידים

סימן מ"ז

מלפנו מפתחות ארץ ומעוף השמים וחקמנו, מלפנו מבהמות ארץ- ילמוד אדם את בנו להיות נאמן ככלב שהוא נאמן לאדונו. ומעוף השמים יחכמונו- ילמוד אדם מדוכיפת זה תרנגול הבר שבשביל שלא השלים אמונתו לשר של ים בימי שלמה עבוד השמיר שהפקיד אצלו חנק את עצמו ולכך כל שארית ישראל ישאו קל וחומר בעצמן בלקחו משל מן הדוכיפת אשר לא יקבל שכו בשמרו אמונתו ואם לא ישמור לא יקבל פורענות, אתם שאם תכזבו תקבלו פורעניות לא כ"ש שלא תעשו עולה ושלא תדברו כזב ושלא ימצא בפיכם לשון תרמית כי אחד בפה ואחד בלב כי הכל אמת וזהו חותמו של הקב"ה וכן אמרו חכמים הין צדק הן שלך צדק ולאן שלך צדק וקריצותיו ורמיזותיו של אדם צדק ואף נענוע ראשו של אדם כשהוא כופף את ראשו וכשהוא אומר לאו מנענע ראשו לצדדים ואף האברים כולם אמיתיים. מישרים אהבוך אמר רב טבות אי יבוי' לי כל חללי דעלמא לא משנה בדיבורי. כל המשנה מדיבורו כאלו עובד עבודה זרה שנאמר והייתי בעיניו כמתעתע וכתוב (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תעתועים. וכן עונשו של בדאי אפילו כשאומר אמת אין שומעין לו. אבל כל הדובר אמת ואינו דובר שקר אף להעלותו על לבו כל דבריו מתקיימים וגוזר גזירה מלמטה והקב"ה מקיימה. ועל זה נאמר ותגור אפר ויקם לך:

ספר חרדים

פרק סו [תשובה ה'] | דברי פבושין

כשם שצריך להתחזק לקבע דירתו בארץ ישראל, כך למעלה מזה צריך להתחזק לקבע רב יומו ולילו בבית הפנסת ובבית המדרש, יראה לו מרגוע ומנוח ושמחה, כדאמרו החכמים פתי כנסיות ובתי מדרשות פחדים הצדיקים ומאסר הרשעים.

ראוי לכן להטעים לאביו ולאמו מטעמים כאשר אהב, וקל וחומר לאבינו שבשמים שראוי לנו להסתכל בתורתו אשר הורנו, ולעשות בחבה כל אשר חפץ ואהב. והנה חבב שיקום יצירו חצות לילה להתבודד עמו בדבקות, נשנס מתנינו לעשות ככה, ויהי מרגוע לנפשנו ושמחה רבה. וכן מצות הצדקה, וכן כל מצוה ומצוה בשמחה גדולה יותר משמחת גן עדן, פי מה לנו מן הזמן אם לא רצונו, אשרי המתאמץ באהבה וזריזות לרצונו.

דע בן אדם, כי בכל יום הבא לקראתך הוא נסיון חדש לך, שפך אפרו רבותינו ז"ל (קידושין ל, ב) בכל יום יום מתחדש יצרו של אדם עליו, לכן מתחלת כניסת היום השכם והערב לביתו של המלך, והתחנן לו שיהיה בעזרתך בצרת נסיוןך שלא תכעיסנו, תכנס לשלום ותצא לשלום. וכן בתחלת השבוע, כמו שסדרו בהבדלה: הבאים לקראתנו לשלום תשוכים מכל חטא ופשע וכו', וכן בתחלת החדש, וכן בתחלת השנה, ועל זה נאמר (משלי כח, יד) 'אשרי אדם מפחד תמיד'.

חידושים לפרשה

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם, אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אתם". (שמות לה, א)

מובא באור החיים הקדוש על הפסוק הזה, שמשם אמר לישראל שילמדו ממנו להקהיל קהילות ברבים בשבת וללמד תורה, ושלמדו תורה ברבים מכפר עוונותם של כל הלומדים שם. וזו לשונו: על פי המדרש (תלמוד בבלי) שבעוני ארמו תח, שאמרו כי אמר הקב"ה למשה: הקהל קהילות ודרש לפניהם ברבים, כדי שילמדו ממך לדורות הבאים להקהיל קהילות בכל שבת וכו'. ותבאר הכתוב על נכון: "ויקהל משה וכו' ויאמר אליהם אלה הדברים" - פרוש: הקהלת העדה ודרשת התורה - "צוה ה' לעשות אתם" - או ירמו באמרו לעשות אתם - על בני ישראל, פי באמצעות הדברים מתקפרים כל עוונותם, כמאמר רבי ישמעאל שם (מדרש משלי י א). עכ"ל. ונ"ל בס"ד להוסיף, שהרי אמרו חז"ל, שלמדו התורה מטהר את האדם כמקוה, ובפרט לימוד בחבורה, בקהל. אמרו בגמרא (ברכות טו-טז): למה נסמכו נחלים לאהלים (שפתות) מה טבו אהלים יעקב משפנותיהן וישראל, כנחלים נשיו...? לומר לך: מה נחלים מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף אהלים (בתי) כנסיות ובתי מדרשות) מעלין את האדם מפך חובה לכף זכות. עכ"ל הגמרא. הרי שבת מדרש ובתי כנסת מטהרים כנחלים, כמקוה שטובלים בו ועולים מטומאה לטהרה. וכתב רבי חיים פלאגי זצוק"ל בספר נפש החיים (מערכת ד' אות לו): כתב בספר חסד לאברהם (דף י"ט עמוד ד' נהר כ"ו): הדרגת באגרות, יש לו פח למחל עונותיהם של ישראל. ועוד: אם הוסיף ואמר קדיש על ההגדה, נמחל לו כל עונותיו אפילו אם נתחם גור דין, הקב"ה מוחל עונותיהם, וכן השומע פרוש מפי חכם בחקמת הקבלה הנקראת "הגדה", נמחל לו כל עונותיו. עכ"ל. (ועיין למורנו הרב במדרש תלפיות דף ק"ז עמוד ד', ובספר מדבר קדמות אות י"ד, ובספר דבש לפי מערכת ה"א אות ב). עכ"ל של ר' חיים פלאגי. וזהו שרמו הכתוב: **"ויקהל בני מקוה, לרמו שלמדו התורה בכלל, ובפרט הלימוד בחבורה, בקהל, מטהר את האדם כמקוה טהרה.**

"ויבאו כל איש אשר נשאו לבו" וכו' (שמות לה, כא)

יובן בס"ד ע"ד מה שאמר מונבו המלך (כבא בתרא יא ע"א): אני גנזתי למעלה והם גנזו למטה, אני גנזתי במקום שאין היד שולטת בו והם גנזו במקום שהיד שולטת בו, אני גנזתי לעצמי והם גנזו לאחרים. ונמצא כי הנותן צדקה כאילו הוא יושב למעלה בשמים, יען כי כל אוצרותיו יהיו למעלה במקום שאין היד שולטת בו. וזהו "כל [איש] אשר נשאו לבו", כי לבו הטוב שנותן צדקה נשאו והרימו והניחו למעלה, כי בשמים יהיו אוצרותיו ונכסיו. וגם עוד מעלה יתירה, והוא ש"כל אשר נדבה רוחו אתו" בלא וא"ו כתיב, וקרינו ביה "איתו" אל"ף בחירק, דהיינו מה שנדבה רוחו - הוא סך הצדקה - הוא איתו, כי זה דוקא שלו, אבל שאר ממונו שלא נדבה רוחו לצדקה הרי זה אינו שלו כי אם לאחרים, וכמו שאמר: אני גנזתי לעצמי והם גנזו לאחרים. וכמו שמסופר גבי אותו עשיר ששאלו המלך: כמה ממונו יש לך? אמר לו: שני מאות אלף זהובים. אמר לו: איך תשקר והדבר ידוע שיש לך חמשים פעמים על סך זה? אמר לו: אמת הוא שבכיתי ואוצרותי יש סך עצום, אבל זה אינו חשוב שלי, אך מה שהפשוטו ונתתי לצדקה הרי זה שלי הוא, ואתה אמרת "כמה ממונו יש לך", ואנכי אמרתי על חשבון סך הצדקה שנתתי עד עתה כך וכך הוא, כי זה הוא שלי באמת. [ו"ש:]: "וכל אשר נדבה רוחו" הרי זה שמור "איתו", אך השאר אינו אתו, כי לא ידע מה יהיה בהם. ודוק.

{בניהו' על התורה לרבנו יוסף חיים זיע"א}

נצור לשונך מרע

הלכות רכילות | כלל ו סעיף ז

יכל זה הוא בזמן התלמוד, אבל היום לפי מה (טו) שהספיקו הפוסקים, שאין לו לאדם לומר, שפלוני מהימן לה קב"ה תרי דלא משקר, על פן אסור לו לקבל דבריו בשום אופן, רק לחוש בקב"ה. ובלאו הכי (ובלא זה) אין מצוי, שישלמו כל התנאים הנזכרים בסעיף ה' ו'. ומזה תראה, כמה אנשים טועין בענין זה, שהם נזהרים מאסור ספור לשון הרע ורכילות וקבלתם, אם הם שומעין זה מאחרים, ולא אם הם שומעין זה מאביהם ואמם ונשיהם, בחשכם, שאלו בנדיאי לא ישקרו להם, וזוהי טעות גמורה, כי אין חלוק בזה. ועיין לעיל בחלק א' בקלל ח' סעיף יד ולקמן בקלל ד' סעיף ח'.

(טו) שהסכימו הפוסקים וכו'. הוצאתי ממה שהובא בר"ף ובראש בפרק הכותב סימן ו' בא"ד וז"ל: וחיינו לגאון דקאמר והאינדא לית ליה לדין לומר קים ליה בנוויה, דלא בירוא לן קים ליה בנוויה היכי הוי, והובא דבר זה בח"מ סימן טו סעיף ה' לפסק הלכה.

ואע"ג דבאה"ע"ז בסיון קט"ו הנ"ל לא הובא דבר זה, התם משום דלאפרושי מאיסורא התמירו בדבר, אבל הכא אם לא נקבל לשה"ר ורכילות ההלטי מה בכך, והלא לחוש לשמור את עצמו בלא"ה מותר.

ובלא"ה אינו מצוי אפילו כמעט אחד מאלף שנוכל לומר עליו בענינים כאלו (שהרבה אנשים בעו"ה אינם חושבים זה כמעט לאיסור) שדבריו יהיו נאמנים אצלו ככי תרי, שלא לגרע ושלא להוסיף אפילו חיבה אחת, ושלא יהיה שום צד זכות בדבר, ויהיה תועלת על ההבא.

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלפלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. **העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!**

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנווק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
 בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
 קוד מוסד הררשאה בחשבון הבנק 21965
 ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
 alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
 אתר הגמ"ה - WWW.GAMAH.ORG
 054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

חיוזקים לעולות בעבודת השם | יאוש שלא מדעת
 "יאוש שלא מדעת", המונח ההלכתי "יאוש שלא מדעת" מושג שדנה בו הגמרא מושג של השבת אבידה, הפך בפיו של האדמו"ר מקוצק זכר צדיק לברכה למונח מחייב בדרכי עבודת השם, וכך הוא אומר:

"המתייאש הרי שאין בו דעת". מה הדין הזה של ייאוש שאין בו דעת? זאת אומרת: אם אדם איבד אבידה, והוא התייאש מן האבידה - אז מי שמוצא אותה היא שלו. אז המושג הזה "יאוש שלא מדעת", זה אומר שהפך הזה הפך להיות הפקר, ומי שזכה בו זכה בו, קנה אותו. עכשיו אומר האדמו"ר מקוצק: "יאוש שלא מדעת", פירושו המתייאש אין בו דעת. היאוש גורם שהאדם אין בו דעת.

וכן על זה אומר מרן החזון אי"ש זכר צדיק לברכה: "דרכו של היצר הרע זה שמייאש את האדם וכך קונה אותו בייאוש. כי אם אדם איבד את האבידה והוא כבר מתיאש ממנה שלא ימצא אותה - אז יהיה הפקר. אז אותו דבר מה עושה היצר הרע? מייאש את הבן אדם, ואז האדם הזה כשהוא מיואש הוא כמו הפקר - והוא קונה אותו, ואז הוא בצד שלו והוא עושה בו מה שהוא רוצה, ואז הוא לוקח אותו לאן שהוא רוצה".

כך היה חזון ואומר רבי נחמן מברסלב: "אין ייאוש בעולם כלל וכלל! כי צריך לדעת שהשם יתברך מתפאר בקל שבקלים בישראל אפילו פושעי ישראל, כל זמן ששם ישראל נקרא עליהם. יש בו התפארות פרטית שהשם יתברך מתפאר עמו, על כן אפילו וקלקל האדם ופגם הרבה מאוד חס ושלום אסור לו לייאש עצמו מהשם יתברך, כי עדיין לא פסקה חביבותו לפני השם יתברך, ועל כן עדיין יכול הוא לשוב להשם יתברך.

הרי הקב"ה לא רוצה שידח ממנו נידח, הוא רוצה שכולם ישבו אליו, "אינו חפץ במות המת", ולכן הקב"ה בעצמו לא מתייאש מן האדם, אז למה שהאדם יתייאש? והוא כלל ויסוד גדול למי שירצה להתקרב להשם יתברך, לבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום, כי העיקר הוא להרחיק מעצמו עצבות ומרה שחורה, בכל מה שאפשר. כי רוב בני הרחוקים מהשם יתברך, עיקר ריחוקם הוא מחמת מרה שחורה ועצבות.

ומחמת שנופלים בדעתם - על ידי שרואים את עוצם קלקולם, שרוב מעשיהם מקולקלים כפי מה שיודע כל אחד בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו, ומחמת זה הם נופלים מדעתם ורובם מחמת זה מייאשים את עצמם לגמרי רחמנא לצלן. ואינם מתפללים בכוונה כלל, ואינם עושים את עבודת השם אפילו מה שעדיין יכולים לעשות - מהייאוש!".

אתמול ניגש אלי בחור ואומר לי: "אני רוצה להגיד לך שאני הולך להוריד את הזקן".

- "למה אתה רוצה להוריד את הזקן?" "בגלל שאני מרגיש שאני עדיין לא ראוי לזקן. זאת אומרת: זה

זה בחיצוניות, אני עדיין חיצוני, אני עדיין לא פנימי, כשאני יגיע לפנימיות אז אני אגדל את הזקן".

אמרתי לו: "למה אתה מתנפל על הזקן? זקן לא מורידים",

אז הוא אמר לי: "לא! אבל אני לא מרגיש, מה אני אעשה שאני לא מרגיש אני לא מרגיש שאני ראוי לזקן? כאילו אני צבוע, כאילו אני...".

אמרתי לו: "אתה צודק! אתה יודע מה? תוריד גם את הברית",

- "למה?"

- "אתה לא ראוי, עשית ברית בינך לבין השם יתברך, אתה לא עומד בברית - אז תוריד את הברית, מה פירוש להוריד את הזקן? מה התנפלת על הזקן? זליג ניצר הרע! לקח אותך ככה "בקטנה"? זה נקרא "יאוש שלא מדעת", אם יש ייאוש - זה נקרא שאין דעת, נישט שייכל, נישט שייכל (אין שכל)".

"על כן אדם צריך מאוד להסכים על דבר זה, כי הרבה נפשות שקעו על זה. כי הייאוש חס ושלום קשה מן הכל. על כן צריכים להתחזק מאוד ללכת עם הדרך הזו, לחפש בעצמו נקודות טובות בכל פעם, כדי להחיות את עצמו ולחזק את עצמו תמיד, ועל ידי זה יוכל להתפלל בחשק, בחיות, בשמחה תמיד, ולשוב אל השם אל האמת. אסור לאדם לייאש את עצמו חס ושלום, ואפילו אם נפל למקום שנפל, ומונע משאול תחתיות, אף על פי כן אל יתייאש מעצמו ומהשם יתברך בשום אופן בעולם,

כי גם משם אפשר להתקרב אליו יתברך "מלוא כל הארץ כבודו". והיסוד הזה שאין שום ייאוש בעולם, צריכים אנתנו להזיזה בו ולהכניסו לליבנו, "כטל וכמטר", זו הבחינה שאמר משה רבנו עליו השלום ב"שירת האזינו" שכולה מוסר והתעוררות והתחזקות גדול, לבל ילהתייאש מן הצעקה אליו יתברך לעולם, "אפילו הרב מונחת על צווארו של אדם אל יתייאש מן הרחמים כי לא יטוש השם עמו ורחמיו מרובים כי לא כלו רחמיו".

אמרו רבותינו וזכרונם לברכה ב"מכות" כד': "והעידה לי עדים נאמנים, את אוריה ואת זכריה, אוריה - הוא סימן לזכריה. כמו שנתקיימה נבואת אוריה שהתנבא על החורבן - כן תתקיים נבואת זכריה שהתנבא על הגאולה ועל בנין בית המקדש". וזה הענין הוא גם כן ענין גאולת הנפש של כל אחד מישראל, ותיקון המעשים, שזה בחינת בית המקדש בפרט באופן פרטי, כי בטבע האדם האמין בקלקול, הוא מאמין שעל ידי מעשיו שאינם הגונים - הוא קלקל ופגם הרבה, וזה הבחינה שנקראת חורבן בית המקדש, ועל ידי זה נחלשת דעתו מאוד, עד שנדמה שאבדה תקוותו ואי אפשר לו לתקן מעשיו".

- זה רק בלבולי זליג! "כי על ידי זה הוא פוגם כל פעם ביותר חס ושלום. ובאמת צריכים להאמין ולידע,

כמו שיכולים לקלקל - כך יכולים לתקן. להיטיב את המעשים, לשוב בתשובה שלמה, עד שמתקנים את כל מה שפגמו. ואדרבה! מידה טובה מרובה. צריכים אנתנו להתחזק כל פעם בבטחון חזק, וברוב חסדיו ורחמיו יתברך, כי סוף כל סוף ודאי נזכה לשוב אל השם באמת, ויבנה את בית המקדש כמו שהובטחנו על ידי הנביאים והצדיקים!".

ועכשיו הסיפור הבא, סיפור ממש לכבוד שבת הוא אחת מתוך רבבות אלפי סיפורי גבורה הרואים על יהודים בני כל הדורות, שלא התייאשו חרף כל הקשיים והתמודדויות, על אף סכריי הצלחה המזעריים אלא נלחמו והצליחו. הסיפור התרחש בתקופת החושך הגדולה ביותר שירדה על האנושות מעולם, מציג בפנינו דמות של יהודי אשר חווה על בשרו את מאורעות העולם הזה, פגש את מלאך המוות דבר יום ביומו, ועל אף הכל ידע לומר בבטחה בלי שום ספק "יהודים אל ייאוש". הסיפור הזה מרטיט לב, וכמו שסיפרו אותו מבעלי המעשה. כשראיתי פעם הראשונה את המוזולמנים. מוזולמן זה אלה שהיו בשואה רחמנא לצלן, והיו עור עצם - קראו להם מוזולומן. או זה כמו מוסלמים כאלה שהם כורעים ומשתחוים ויש לזה כל מיני הגדרות. בקיצור, כאלה שהגיעו בחרפת רעב, שממש אין בשר רק עור ועצמות, ממש שלד מהלך. כשראיתי פעם ראשונה את המוזולמנים מקרוב נאלמתי דומיה. היו אלו אנשים אשר מרוב עיוניהם נשבר כח התגודותם,

הם הפכו לאנשים לא... רזים להבהיל, קורט בשר לא נמצא בגופם, משקלם כמשקל עצמותם. הם כבר לא היו יכולים לאכול, גם לא חשו ברעב, וכשהכריחו אותם לבלוע משהו - הם באו לידי התרזה - מהפה מהחוטם מכל המקומות בגוף היה יוצא להם האוכל. היתה נזולת ליחה משונה, בקיצור שלדים מהלכים מעל פני הארץ. מידי כמה ימים היה בא רופא למחנה לביקור,

שליחי השטן היו מקישים בפעמונים וקוראים: "הסגר בלוק! הסגר בלוק! סוגרים את הבלוק!" [המשך בשבוע הבא..]

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א

בבית מדרש קהילות פז, בני ברק

בתאריך 13.12.2019

לשמיעת שיעורים והרצאות חיינו

(גם משלפון כשר)

02-3724787

להצלחה בעסקים
 בן ציון בן הנה
 לעילוי נשמת
 אליס בת פרלח

לזיווג הגון מהרה
 אבנר מואיז בן משה
 שלומי בן רינה
 אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
 איבון ספינוי בת פרידה,
 חיים בן ברכה
 שולה בת חנה

לעילוי נשמת
 שרה בת רבקה
 דוד בן רבקה
 חנה בת דומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלוטט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
 ציון בן יהודה
 אבנר בן יהודה
 אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
 'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
 מינה בת סימה
 יוחאי בן סילביה שרון
 רינה בת איבון

לרפואה שלמה מהרה
 אלישע בן שרה
 תמר בת שלמה
 יסמין בת אביגיל